

#7 UVOLNENOSŤ DIEŤAŤA, 1. ČASŤ

Rodinná katechézka 79-2019 (634)

www.inky.sk

týždeň po 24. 3. 2019

... alebo o druhom nesmierne dôležitom postoji kresťana.

BOŽIE SLOVO:

(Kol 3,8-10 SSV)

Čítanie z listu sv. apoštola Pavla Kolosanom: *Ale teraz odložte aj vy všetko: hnev, rozhorčenie, zlobu, rúhanie i mrzké reči zo svojich úst. Neluhajte si navzájom vy, čo ste si vyzliekli starého človeka s jeho skutkami a obliekli ste si nového, toho, čo sa obnovuje, aby mal pravé poznanie podľa obrazu toho, ktorý ho stvoril.* Počuli sme Božie slovo!

ÚVAHA:

(na doplnenie www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 254, 277)

Keď sme si nie tak dávno hovorili o postoji *úbohosti*, vraveli sme, že je to základný postoj, ku ktorému všetko smeruje a z ktorého všetko vychádza – jednoducho preto, že je to postoj triezvo a reálne odrážajúci a prijímajúci veci také, aké sú. Dnes sa dostávame k ďalšiemu podobne kľúčovému postoj, ktorý z *radostnej úbohosti* vychádza a spája v sebe aj *apatheiu* aj *bezstarostnosť*, ktoré sme trénovali uplynulé dva týždne. Týmto postojom je *uvolnenosť dieťaťa*. Aby sme tomu ale dokonale porozumeli, najprv malá výprava do stavu, v ktorom sa my, ľudia, nachádzame, ak žijeme bez Boha a bez viery v Boha a dôvery Bohu práve v onej *radostnej úbohosti*.

Bez Boha sme vydaní napospas ohromnému studenému a bezcitnému svetu, unášani jeho prúdom uprostred miliónov a miliárd iných, rovnako bezmocných a bezvýznamných ľudkov, žijúcich svoje bezzmyselné životy ako dôsledok akéhosi rozmaru kozmických síl a slepej evolúcie organických molekúl, pričom ale pre nás predstavuje každý z týchto ľudí až-až dostatočnú hrozbu i dostatočné riziko. Aby sme v tomto svete prežili, potrebujeme pocit *istoty*. A aby sme sa v ňom nezbláznil, potrebujeme pocit *dôležitosti*. A na jedno i na druhé existujú presne tri prostriedky, ako toho domôcť: *majetok, moc a sláva*.

Moc znamená, že máme pocit kontroly nad svojim životom, ktorý tak neplynie v nepredvídateľnosti a v istote, ale podľa našich zámerov. Rovnako to znamená, že my ovládame iných ľudí a nie oni nás. Prikazujeme, nie poslúchame. Vďaka tomu máme pocit *istoty*, pretože máme všetky riziká pod kontrolou, alebo si to aspoň myslíme. Svet beží podľa našich predstáv a nemusíme sa báť ani ľudí, že nás prechytračia, alebo nám ublížia, alebo nás predstihnú a pripravia o to, čo máme, alebo nám ublížia, pretože aj ich máme pod kontrolou, sme silnejší ako oni, dokážeme sa im brániť, dokonca ich zničiť, ak by nám príliš prekážali. Zároveň nám to dáva príjemný, priam opojný pocit *dôležitosti*: My sme tí veľkí, tí silní, tí dôležití, vplyvní, ktorých ostatní rešpektujú, pozerajú na nich s úctou, áno, dokonca so strachom, pretože vedia, že ich život máme možno viac, možno menej, ale predsa nejaký vo svojich rukách. Nemôžu nás ignorovať ani prehliadať. Môžu nás milovať a poklonkovať sa nám, alebo nás môžu bezmocne nenávidieť – oboje v nás pocit *dôležitosti* len prehľbuje.

Sláva je menej dobrá ako *moc*, ale aj tak je dobrá. Sláva znamená, že nemáme *moc*, ale sme aspoň oslavovaní, oceňovaní, sme celebritami a cítime sa náramne dôležití, skvelí, dokonca múdri, ku všetkému sa vyjadrujeme, všetko komentujeme – veď sme predsa slávnici, tak hádam veciam rozumieme, nie? – a ľudia to tak aj berú. V tom najlepšom prípade si lepia na steny naše plagáty, nosia tričká s našimi podobizňami a logami, chcú od nás autogramy... Úžasné!

Majetok je nakoniec univerzálny nástroj jedného aj druhého. Majetok nám dáva pocit *istoty*: Môžem si postaviť veľký dom s plotom, kamerami a bezpečnostným systémom. Môžem mať veľké bezpečné auto a najat' si bodyguarda. Môžem si dopriať najlepšiu zdravotnú starostlivosť. Môžem si dopriať veľa a zdravého jedla. Aj keby nastali krízy a rútila sa civilizácia, čím viac peňazí a majetku mám, tým lepšie dokážem podobnej katastrofe čeliť a tým je vyššia moja šanca na to, že ju prežijem. Majetok mi dáva *moc* – môžem si zaplatiť služby, lobing, podplatiť vplyvných ľudí, dokonca si zaplatiť kampaň a sám sa nechať za takéhoto vplyvného človeka zvoliť, ak sa mi zachce. Dáva mi aj *slávu*. Patrí k smotánke spoločnosti, pišu o mne noviny a na internete, kam prídem, poznajú ma, vítajú ma, vážia si ma – pre moje peniaze, ale čo na tom záleží? Som dôležitý, som *slávny*. A nakoniec, a to tiež nie je na zahodenie, majetok je brána k *zábave*, k odreagovaniu, k „užívaniu si života“, k luxusu a pohodliu. Ak by aj ostatné zlyhalo, toto posledné nám dá možnosť úniku – ako hovorí jeden vtíp: *je vždy lepšie plakať v luxusnom mercedese so šampanským v ruke, než v hrdzavom žiguliku s hrnčekom minerálky...*

Takto nejaký uvažujeme – všetci. Len väčšina z nás v malom. Výsledkom je *Ego* – onen falošný *vonkajší telesný človek*, ktorého sme si vo svete bez Boha stvorili, aby sme prežili a nezbláznil sa. *Ego*, ktoré stále bojuje a zápasí o tieto štyri veci: *majetok, moc, slávu*, alebo aspoň *zábavu*. Možno väčšinu rozhodnutí svojho života – od voľby školy cez voľbu bydliska a zamestnania – sme urobili pod vplyvom predstáv, „kde viac zarobíme“ a „ako sa mať lepšie“ v zmysle majetku a hmotného života. Denne sledujeme ľudí okolo nás, porovnávame sa s nimi, sledujeme, či nás neohrozujú. Ak sú v pohode, neohrozujú nás a rešpektujú našu dôležitosť či dokonca k nej prispievajú, sú to „naši priatelia“ a máme ich radi. Ak nás ohrozujú, sú to „karieristi“ a nemáme ich radi. Ak zatieňujú našu dôležitosť, sú to „namyslenci“ a „frajeri“ a nemáme ich radi. Ak umenšujú našu autoritu a *moc*, sú „arogantní“, „drzí“ a tiež ich nemáme radi. Okolo *Ega* sa točí celý náš život, úplne všetko. Naši priatelia, zamestnanie, rodina, voľný čas a jeho využívanie, dokonca aj voľba toho, „do ktorého kostola budem chodiť“ – toto všetko (prinajmenšom sprvu) úplne ovláda naše *Ego*.

UVAŽOVANIE:

Ego je problém. Prečo? Pretože je presným opakom *Nebo*, opakom *Boha*, ktorý je *Láska*, tvoriaca dokonalú jednotu Trojice. *Ego* je naopak sebastredné, sebecké a žiadnu jednotu s nikým netvorí. To, čo nazývame „priateľstvami“ a „vzťahmi“ je zväčša len istý druh mieru a spojenectva, kedy sme ochotní vzájomne vychádzať a tolerovať sa, ale len za predpokladu, že nám to niečo prináša (zisk, pocit moci, pocit uznania a slávy, pobavenie sa). Ak nie, vykašleme sa na takýto vzťah („Už zase ten Jožo? Čo zase otravuje?“). Ak nám dokonca niečo z nášho *Ega* ohrozí, tak sa rovno urazíme, pohádame, rozhneváme, rozídeme, možno sa dokonca hlboko znenávidíme. Robíme to tak dokonca aj voči Bohu. Kolík ľudia hovoria: Ja som Boha o niečo prosil, nevypočul ma, už v Boha neverím, už som s Ním skončil? Alebo: Mne príde kresťanstvo príliš ťažké, to je namáhavé (a mne sa namáhať nechce ani sa mi nechce byť pokorný a ponížený, takže ja na to celé náboženstvo kašlem). Ako hovorí Cezar: *Radšej prvý na dedine ako druhý v Ríme*. Aj naše *Ego* tak uvažuje: Radšej si budem bohom sám pre seba na svojom malom „smetisku“ tu, vo svete, než by som mal byť „druhý“ po Bohu a podriaďovať sa Mu a všetky tie ostatné veci.

Ak sa pozrieme na svoj život – a položíme si otázku, prečo vlastne do bodky nežijeme podľa Evanjelia a podľa Boha v Bohu, pretože tak fakt nežijeme – a budeme dôkladne a do hĺbky skúmať sami seba, ale aj svoj život, ak si budeme všimáť svoj prístup k ľuďom, názory na ľudí, na „dobrý život“, naše správanie sa,... tak na toto *Ego* stopercentne narazíme. Je tu, je v nás, v každom jednom. *Ego*, stojace medzi nami a Bohom. *Ego*, ktoré stelesňuje *smrteľný hriech*, ako ho definuje Katechizmus: „*Týmto hriechom človek dáva prednosť sebe samému pred Bohom ... tým, že človek dáva prednosť nejakému nižšiemu dobru pred Bohom.*“ (KKC 398 a 1855).

ÚLOHA:

Všimajme si počas týždňa seba. Skúmame seba. Svoje pohnútky. Konanie. Správanie sa. Odhaľme svoje *Ego* i jeho bohov: *majetok, uznanie (slávu), moc a zábavu*.